

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/578/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7712208040
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7712208040.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slobodníka a členov JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Andreja Šalatu v právnej veci navrhovateľky: H. F. Z., X.. XX.XX.XXXX, B. X. Y., Ú. XXX, B.: Ľ. Z., X.. XX.XX.XXXX C. K.. E. Z., X.. XX.XX.XXXX, B.X. X. Y., Ú. XXX, právne zastúpenej advokátom: JUDr. Vladimír Sabadoš, Michalovce, Nám. Osloboditeľov 77, proti odporcovi: v 1./ Allianz - Slovenská poisťovňa a.s., Dostojevského rad 4, Bratislava, 2./ M. H., X.. XX.XX.XXXX, H. V. XXX, zastúpeného advokátom: JUDr. Attila Bohács, Kráľovský Chlmec, Hlavná 796/69, 3./ S. X., X.. XX.XX.XXXX, V. XXX, Y. V., zastúpený advokátom: JUDr. Attila Bohács, Kráľovský Chlmec, Hlavná 796/69, o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy, o odvolaní odporcu v 1. rade ako aj maloletej navrhovateľky Klaudie Lajčiakovej proti rozsudku Okresného súdu Michalovce č.k. 16C/68/2012-292 z 18.2.2015

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa (ďalej len „súd“) zamietol návrh navrhovateľky o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy s príslušenstvom a rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Súd vychádzal zo zistenia, že s poukazom na § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premiáčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

V tomto konaní žiadala navrhovateľka o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 200 000 € od odporcov v 1. - 3. rade, z dôvodu, že jej bol spôsobený zásah do jej práva na ochranu osobnosti. Bolo preukázané, že pri dopravnej nehode, za ktorú zodpovedá odporca v 2. rade ako vodič vozidla a odporca v 3. rade ako prevádzkovateľ tohto vozidla, bol usmrtený otec navrhovateľky. Ten sa o ňu staral od jej 3 rokov ako jediný rodič, keďže rodičia maloletej navrhovateľky boli rozvedení, a matka o ňu nikdy neprejavovala záujem, dlhodobo žije v zahraničí. V čase nehody mala navrhovateľka 5 rokov, a otec navrhovateľky, ktorému bola zverená do výchovy sa o ňu staral ako jediný rodič a mala k nemu vytvorený silný citový vzťah. Od smrti otca je maloletá navrhovateľka v opatere starých rodičov, zo strany neb. otca, a matka o ňu neprejavila záujem ani po smrti otca, naďalej žije v zahraničí. Bolo preukázané, že pri dopravnej nehode dňa 5.5.2009 bola spôsobená vážna ujma navrhovateľke, pokiaľ ide o jej právo na ochranu osobnosti, konkrétne na jej rodinný život, keďže pri dopravnej nehode, za ktorú sú zodpovední odporcovia v 2. a 3. rade, stratila jediného rodiča, a tým aj riadny rodinný život, ktorý

s týmto rodičom mala, a uvedená strata je už nenapraviteľná. Odporcovia v 1. - 3. rade však vzniesli voči návrhu navrhovateľky o zaplatenie nemajetkovej ujmy námietku premlčania, a odôvodnili ju tým, že nárok na túto nemajetkovú ujmu z dôvodu do práva na ochranu osobnosti, uplatnila navrhovateľka na súde dňa 5.5.2009, a smrť jej otca pri predmetnej dopravnej nehode bola dňa 30.7.2005, čo je už 3 roky po uplynutí 3 ročnej premlčacej lehoty. Odporca v 1. rade, okrem toho, vzniesol aj námietku svojej pasívnej legitímácie v konaní, poukazujúc na to, že ako poisťovateľ motorového vozidla, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda nie je povinný plniť nároky nemajetkovej povahy podľa § 13 ods. 2 OZ, pretože nejde o škodu, ktorá sa odškodňuje v zmysle zák. č. 381/2001 Z.z., o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

Odporca v 1. rade je poisťovňou, kde bolo poistené motorové vozidlo kombajn značky New Holland L 626, ktoré v čase predmetnej dopravnej nehody, viedol odporca v 2. rade, a prevádzkovateľom bol odporca v 3. rade, pričom týmto vozidlom bola spôsobená dopravná nehoda, pri ktorej zomrel otec maloletej navrhovateľky. Odporca v 1. rade ako poisťovateľ zo zmluvy o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktorou bolo povinne zmluvne poistené vozidlo - kombajn odporcu v 3. rade, je povinný plniť z tohto poistenia motorového vozidla iba nároky na náhradu škody na zdraví, a nákladov pri usmrtení, ďalej škodu vzniknutú poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí, tiež účelne vynaložené náklady spojené s právnym zastúpením pri uplatňovaní uvedených nárokov, a tiež ušlý zisk, teda všetky tie nároky, ktoré má plniť podľa § 4 ods. 2 zák. č. 381/2001 Z.z.. Keďže nemajetková ujma vzniknutá zásahom do práva na ochranu osobnosti maloletej navrhovateľky podľa § 13 OZ, nespadá ani pod jeden z týchto nárokov, odporca v 1. rade ako poisťovateľ nie je v zmysle nášho vnútroštátneho práva pasívne legitimovaný na plnenie nároku takejto nemajetkovej ujmy pre maloletú navrhovateľku.

Právna úprava rozsahu poistenia zodpovednosti v § 4 ods. 2 cit. zák., totiž taxatívne vypočítava prípady, ktoré podliehajú poistnému krytiu. Pojem nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do osobnostných práv však upravuje § 13 ods. 2 OZ, ako jeden z právnych prostriedkov ochrany osobnostných práv, a podstatou a účelom nemajetkovej ujmy v peniazoch je poskytnúť fyzickej osobe, ktorej osobnostné právo bolo porušené, priznanie peňažnej satisfakcie. Skutočnú ujmu tu nie je možné presne zistiť, možno ju iba predpokladať, a je teda zrejmé, že medzi pojmom náhrady škody v zmysle § 4 ods. 2 Zák. č. 381/2001 Z.z., a nemajetkovou ujmu v zmysle § 13 ods. 2 OZ, je rozdiel už v ich podstate, ako aj účele, ktorému tieto dva inštitúty majú slúžiť, zatiaľ čo nemajetková ujma v zmysle § 13 ods. 2 OZ, je nemajetkovým právom osobnej povahy, a pri určení jej výšky sa vychádza iba z predpokladu, akú ujmu mohol zásah do osobnosti človeka vyvolať. V prípade náhrady škody v zmysle § 381/2001 Z.z. a § 420 a nasledujúcich OZ, ide vždy o presné vyčíslenie škody, ktorá je preukázateľná, a aj právo na náhradu škody, ako majetkové právo je relatívnej povahy. Právo na náhradu škody a právo na ochranu osobnosti fyzickej osoby podľa platnej právnej úpravy tak predstavujú 2 celkom samostatné práva, ktoré sú podmienené rôznou sférou ochrany zabezpečované občianskym zákonníkom. Rozsudok Súdneho dvora z 24.10.2013 v závere uviedol, že článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS zo dňa 24.4.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami, treba vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo, uplatniteľné v spore vo veci samej. Keďže naše vnútroštátne právo v rámci ustanovení zákona č. 381/2001 o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, pod povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu nesubsumuje aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, odporca v 1. rade ako poisťovňa, nemá povinnosť plniť takúto nemajetkovú ujmu navrhovateľke v tomto prípade (zamietol súd návrh pre premlčanie dňom 31.7.2008).

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 150 ods. 1 O.s.p., a súd odporcom náhradu trov konania nepriznal, keďže na strane navrhovateľky je dôvod hodný osobitného zreteľa, nakoľko táto je maloletá, nemá finančné prostriedky.

V podanom odvolaní maloletá navrhovateľka žiadala zrušiť napadnutý rozsudok z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia a nezistenia skutkového stavu (§ 221 ods. 1 písm. h/, ods. 2 O.s.p.) a vec vrátil

súdu na ďalšie konanie. V odvolaní namietala, že bolo nesprávne zamietnutie návrhu navrhovateľky, žaloba v zmysle ust. § 13 Obč. zák. s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy bola dôvodná.

Z toho, že zákon výslovne hovorí o premlčateľnosti majetkových práv možno výkladom a contrario dospieť k názoru, že sa nepremlčujú práva osobné, ako napr. právo na ochranu osobnosti (§ 11 OZ). Okrem iného sa nepremlčuje právo na poskytnutie primeraného zadostučinenia za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti. Taktiež na podporu názoru, že touto otázkou sa musí súd zaoberať prípad od prípadu veľmi citlivo a mal by venovať zvýšenú pozornosť otázke, či vznesenie námietky premlčania neodporuje dobrým mravom a teda je nutné vychádzať z individuálnych okolností každého jednotlivého prípadu, dávame do pozornosti nálezu Ústavného súdu ČR zo dňa 5.8.2010 sp.zn. II. ÚS 3168/09, v ktorom odkazuje na princíp premlčateľnosti vo vzťahu k dobrým mravom ako aj predvídateľnosti práva v referencii i. a. na rozhodnutie ESLP vo veci Rekvényi v. Maďarsko či Feldek v. Slovensko. V tomto ústavnom náleze sa súd zaoberá práve touto problematikou a výroková časť tohto nálezu Ústavného súdu, je rozsudkom Najvyššieho súdu a rozsudkom Vrchného súdu v Prahe, nerešpektujúcimi princíp právneho štátu normovaný článok 1 ods. 1 Ústavy Českej a ústavný princíp rovnosti zakotvenej v článku 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, bolo porušené základné právo sťažovateľov na ochranu súkromného a rodinného života podľa článku 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd. Táto problematika sa zaoberá práve posudzovaním premlčania v takomto prípade, kde bola spôsobená takisto nemajetková ujma. Ústavný súd konštatoval v odôvodnení, že u sťažovateľov, ktorí sa sťažovali na postup českých súdov, ktorý uznal námietku premlčania, bola porušená Ústava a takisto aj Listina základných práv a slobôd a to v článkoch 3 ods. 1 a v článku 10 ods. 2. Taktiež Najvyšší súd v ČR sp.zn. 30Cdo/744/2007 vyslovil právny názor, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle ustanovenia § 13 ods. 2 OZ je právom nepremlčateľným.

Ďalším dôvodom zamietnutia návrhu proti žalovanej v 1. rade je podľa nášho názoru nesprávny výklad a interpretácia samotného rozsudku Súdneho dvora z 24.10.2013, ktorý v závere jednoznačne skonštatoval, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Taktiež dávam do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 6Co/127/2010, kde sa súd zaoberá práve touto problematikou, a z ktorého je zrejmé, že ani v judikatúre Súdneho dvora nič nenasvedčuje tomu, že by bolo možné paušálne vylúčiť peňažnú náhradu za spôsobenie nemajetkovej ujmy pozostalej osobe po obeti dopravnej nehody z poistného krytia pokiaľ je nárok na takúto náhradu daný vnútroštátnymi právnymi predpismi. Práve naopak, Súdny dvor EZVO rozhodol, že znenie tak Smernice 72/166/EHS a Smernice 90/232/EHS zahŕňa akýkoľvek typ škody alebo ujmy, bez ohľadu na to, či má majetkovú alebo nemajetkovú povahu, a preto nie je možné z neho vyvodiť záver, že nemajetková ujma nespadá do rozsahu pôsobnosti smernice. Článok 3 ods. 1 Smernice 72/166/EHS a článok 1 ods. 1 Smernice 90/232/EHS sa preto musí vykladať v tom zmysle, že zahŕňa tak majetkovú škodu, ako aj nemajetkovú ujmu, akou je bolesť alebo utrpenie. Odlišný výklad by bol nezlučiteľný s cieľmi voľného pohybu a zaručenia porovnateľného zaobchádzania s obeťami dopravných nehôd v celom EHP bez ohľadu na miesto, kde sa nehoda stala (rozsudok Súdneho dvora EZVO vo veci E-8/07 Nguyen, body 26 a 27).

K odvolaniu sa vyjadril odporca v 1. rade tak, že navrhol potvrdiť rozsudok ako vecne správny, v predmetnej veci sa prvostupňový súd pri rozhodovaní náležite vysporiadal so všetkými zisteniami, ktoré v priebehu konania vyšli najavo a vec správne právne posúdil. Na základe toho žalovaná v 1. rade má za to, že nie sú dané dôvody podaného odvolania, ktorým sa žalobkyňa domáha zmeny vyššie uvedeného rozhodnutia prvostupňového súdu, navrhujeme preto odvolaciemu súdu, aby odvolanie žalobkyne považoval za nedôvodné a potvrdil správnosť rozhodnutia prvostupňového súdu v celom rozsahu.

Poukázal pritom aj na judikatúru (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/278/2007 z 25.9.2008, ďalší rozsudok 1Cdo/100/2009 zo dňa 30.9.2009 a 5Cdo/265/2009, ale aj tieto podporil rozhodnutím ÚS ČR 16/14 z 4.5.2005, podobne rozsudok NS ČR sp.zn. 31Cdo/3161/2008 z 12.11.2008). Počiatok plynutia všeobecnej zodpovednosti premlčacej lehoty na náhradu za nemajetkovú ujmu (nemateriálnu) je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby (uznesenie NS SR sp.zn. 5Cdo/265/2009). Je jasné, že išlo o právo maloletej, ale je preukázané aj to, že rozhodnutie Okresného súdu Trebišov sp.zn. 8P/463/2005, ktorým bola zverená

do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, nadobudlo právoplatnosť 22.2.2006, aj v takom prípade potom trojročná premlčacia lehota ku dňu podania žalobného návrhu na súd, t.j. k 5.5.2009 už márne uplynula, čo ušlo pozornosti právneho zástupcu mal. žalobkyne. V tejto súvislosti treba uviesť, že rozhodnutie NS SR 1Cdo/148/2004 hovorí o tom, že nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi, ak podľa § 3 ods. 1 Obč. zák. je v konaní uplatnené vznesenie námietky premlčania. Dôvodné vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní môže mať za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo priznať (§ 100 ods. 1 tretia veta OZ). O.i. je jasné, že pri rozsahu poistenia zodpovednosti podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení č. 381/2001 Z.z., nemajetková ujma nie je škoda, ktorú by mohla fyzická osoba vymáhať podľa § 11 a nasl. Obč. zák. Zodpovednosť pri nemajetkovej ujme je riešená v prvej časti druhej hlavy Občianskeho zákonníka. (Súdny dvor EÚ vyslovil názor, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokryť aj náklady nemajetkovej ujmy spôsobené blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej). Táto podmienka náhrady nemajetkovej ujmy pri zákonnej úprave zo zák. č. 381/2001 Z.z. nevyplýva, a preto nie je ani daná povinnosť poisťovne zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy osobám blízkym obetiam usmrteným pri dopravnej nehode.

Predmetom poistného krytia takto nie je nemajetková ujma, čo potvrdili viaceré rozhodnutia súdov SR všetkých stupňov, pričom na podporu v tejto súvislosti poukazujeme na aktuálne rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 11Co/30/2012, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 12Co/89/2013, Okresného súdu Trnava sp.zn. 21C/15/2011, Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 6C/1/2013, Okresného súdu v Novom Meste nad Váhom sp.zn. 10C/149/2012.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods. 1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O. s. p. a rozsudok aj vo výroku o trovách konania, ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p., lebo súd úplne zistil skutkový stav, v potvrdených výrokoch ju správne právne posúdil, odôvodnenie má podklad v zistení skutkového stavu a odvolací súd sa s odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, pretože dôvody rozsudku sú správne, na čom nič nemení ani podané odvolanie.

Odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvého stupňa spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 132 O.s.p. (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.) a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132-§ 135 O. s. p.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd pri rozhodovaní vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplývala, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, nie je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132 - § 135 O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu prvého stupňa, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t.zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak

použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

Súd v odvolaním napadnutých výrokoch použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania.

K správnym argumentom v odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa je treba uviesť, že použitie správneho ustanovenia neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu, alebo inak vyjadrené posúdenie veci po právnej stránke možno rozumieť výklad o tom, s ktorým ustanovením zákonného alebo iného právneho predpisu vychádzal súd a ako ho prípadne vyložil. Harmonizácia právnych úprav sa netýka spôsobu a rozsahu náhrady škody, ale sa týka v rámci štátov a právnych poriadkov Európskej únie (ďalej len EÚ) v rozsahu poistného krytia, to znamená, že z poistného krytia nemožno vylučovať či redukovať také nároky poškodených, ktoré im vyplývajú z národnej právnej úpravy zodpovednosti za škodu. Povinné zmluvné poistenie sa má týkať aj náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám, ktoré boli usmrtené pri dopravnej nehode, iba ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo, národnú úpravu nárokov poškodených na náhradu škody zatiaľ upravuje šiesta časť Obč. zák., ale aj spôsob a rozsah náhrady, ktorý je v § 442 a nasl. Obč. zák., pričom nárok na náhradu nemajetkovej ujmy tretích osôb nie je tu upravený. Z § 4 ods. 2 písm. a/ zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení a zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vyplýva, že toto poistenie nezahŕňa uvedený druh nemajetkovej ujmy, ale sa týka iba škody na zdraví, pričom škodu na zdraví a nároky spôsobené zásahom do osobnostných práv Obč. zák. striktné od seba odlišuje, treba teda konzekventne dodržiavať národné právo a v tom má aj pravdu odporkyňa v 1. rade. Smernice ES/EÚ upravujúce povinné zmluvné poistenie ako sekundárne európske právo nemajú priamy ani subsidiárny účinok na národnú právnu úpravu odškodňovania obetí dopravných nehôd a zaväzujú iba členské štáty, Smernicu EÚ nemožno priamo aplikovať na fyzické alebo právnické osoby (SD, rozumej Súdny dvor, nekonštatoval v rozsudku SD C-22/12 že by ust. § 4 ods. 2 písm. a/ zák. č. 381/2001 Z.z. bolo v rozpore s niektorou zo smerníc upravujúcich povinné zmluvné poistenie, v SR totiž platí princíp písaného práva, čo je protiklad s princípom sudcovskej tvorby práva a preto aj rozsudok SD nemá subsidiárny právny účinok na právny poriadok SR, ktorý je predmetom oblasti daný výslovnou zákonnou úpravou). Následne potom súkromné právo členského štátu ak sa neprieči právu EÚ, môže a je oprávnený vykladať iba národný súd, ktorý je povinný vychádzať z platnej právnej úpravy danej zákonom č. 381/2001 Z.z. a Obč. zák. Z právnej úpravy de lege lata vyplýva, že právna úprava SR v §16 Obč. zák. jasne a konzekventne rozlišuje medzi škodou a ujmom spôsobenou zásahom do osobnostného práva (škodou sa rozumie majetková a nemajetková ujma upravená v šiestej časti OZ a nemajetkovou ujmom spôsobená zásahom do osobnostných práv je uvedená v § 13 ods. 2 OZ); - ďalej podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zák. č. 381/2001 Z.z. sa z povinného zmluvného poistenia hradí o.i. škoda na zdraví a naopak, podľa § 11 a nasl. OZ - podľa platnej právnej úpravy a prevládajúceho názoru právnej doktríny platí v slovenskom deliktuálnom práve princíp adekvátnej príčinnej súvislosti, t.j. len škodca zodpovedá za škodu, ktorá je priamym výsledkom jeho protiprávneho konania.

O. i. nepriama škoda alebo škoda tretej osoby sa zásadne nenahrádza (nárok na náhradu škody napr. nemá tretia osoba, ktorá v dôsledku zľaknutia sa, ak by bola svedkom zrážky dvoch vozidiel, dostala napr. infarkt).

Je treba poznamenať, že so zreteľom na dôvody „odlišného stanoviska sudcu JUDr. Čirča“ vo veci 4Cdo/168/2009 Najvyššieho súdu SR (založeného v spise) sa pre iný a výrazne odlišný zistený skutkový stav veci v dovolacom konaní odvolací súd nezaoberal inou náhradou nemajetkovej ujmy.

Podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. neúspešná navrhovateľka nemá právo na náhradu trov konania podľa výsledkov odvolacieho konania a iní, t.j. odporcovia si trovy neuplatnili, preto im ich odvolací súd nepriznal.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.